

Legyen a telep elektromotoros ereje E , és $R_k/R_b = k$. Ekkor az áram

$$I = \frac{E}{R_k + R_b} = \frac{E}{R_b} \cdot \frac{1}{k + 1}.$$

Az egyenlő idők alatt fejlődő hő az $I^2 R$ teljesítménnyel arányos, ez a külső ellenállás esetében arányos az

$$\frac{E^2}{R_b^2} \cdot \frac{1}{(k + 1)^2} \cdot R_b \cdot k = \frac{E^2}{R_b} \cdot \frac{1}{k + 2 + 1/k}$$

mennyiséggel. A kifejezés k és $1/k$ -ra szimmetrikus, épp ezért $k_1 = k$ és $k_2 = 1/k$ mellett a külső ellenálláson azonos hő fog fejlődni. Mivel a függvény másodfokú, más megoldás nincs is.

Tehát a megoldás

$$R_{k_1} = R_k \quad \text{és} \quad R_{k_2} = \frac{R_b^2}{R_k}, \quad \text{ugyanis} \quad R_{k_2} = \frac{R_{k_1}}{k^2}.$$

A példa adataival $R_{k_2} = 2$ ohm.

Fritz József (Mosonmagyaróvár, Kossuth L. g. IV. o. t.)

II. megoldás: Egy áramkörben a sorbakapcsolt ellenállásokon fejlődő hő az ellenállások értékével arányos. Ha P_b a belső, P_k a külső ellenálláson fejlődő hőteljesítmény, akkor

$$(1) \quad P_b = P_k \cdot \frac{R_b}{R_k}.$$

Növeljük meg a kör valamennyi ellenállását arányosan R'_b -re és R'_k -re úgy, hogy $R'_k = R_b$ legyen. Mivel eközben az ellenállások értéke R_b/R_k -szorosára nő, azért R'_b ellenálláson fejlődő hőteljesítmény ugyanennyiszor csökken:

$$(2) \quad P'_b = P_b \cdot \frac{R_k}{R_b}.$$

(1) és (2) összevetéséből $P'_b = P_k$ adódik; másrészt az előbbiek szerint $R'_k = R_b$. Rögtön látható, hogy a feladat megoldása R'_b lesz.

$$R'_b = R_b \cdot \frac{R_b}{R_k} = R_b^2 \cdot \frac{1}{R_k}.$$

Az első megoldásból láttuk, hogy ez az egyetlen megoldás. Így

$$R_{k_2} = R_b^2/R_k = 2 \text{ ohm.}$$

Gáspár Csaba (Berettyóújfalu, Arany J. g. IV. o. t.)